

ERDÉLYI MAGYARÁG

Felelős szerkesztő:
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztési órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, (Nagyvárad) P. M. Viteazu' Nagypiac tér 4. Telefon: 380

Ara 1 lej

III. évfolyam 293 sz.

1934 Október 24.

Szerda

Franciaország nem gyanusítja Magyarországot

a marseillei merénylettel kapcsolatban --
jelentette ki Laval a párisi magyar követ előtt
Újból Uzonovics alakított kormányt Jugoszláviában

Belgrad, október 22.

A régens tanács újra Uzonovicsot bízta meg a kormányalakítással. Uzonovics elfogadta a megbízatást és még a mai nap folyamán megalakítja új kormányát, amely azonban csak nagyon kevéssel fog különbözni a régitől. Mindössze egy-két ember fog változni. Jeftici marad a külügyminiszter.

Páris, október 22.

Gróf Khuen-Hédervary Sándor, Magyarország párisi követe megjelent Laval francia külügyminiszter előtt és kormánya nevében tiltakozását fejezte ki azon támadások miatt, amelyekkel a francia sajtó egyrésze illeti Magyarországot a marseillei merénylettel kapcsolatban. A nagykövet nyomatékosan hangsúlyozta, hogy a horvát emigránsokkal sem a magyar kormány, sem Magyarországnak egyetlen közfunkcionáriusa sem állott a legcsekélyebb összeköttetésben sem.

Laval külügyminiszter kijelentette, hogy a francia kormánytól távol áll a gyanúsítás és éppen ellenkezőleg, a kormány volt az, amely mindent megtett arra nézve, hogy a közvélemény hangulatát csitítsa és az elmentetek elfajulását a lehetőség szerint letempítsa.

Brüsszel, október 22.

A Liègeben letartóztatott Taricsot egész éjszakán át vallatták. Tarics elmondta, hogy több ízben járt Belgiumban és Franciaországban, Magyarországon azonban egyetlen egyszer sem volt. Megállapították, hogy Tarics Dalmáciában született. Ez év júniusában Párisban volt. Határozottan tagadja, hogy valamilyen része lenne a marseillei merényletben.

Páris, október 22.

A Matin című lap megállapítja, hogy az a sűrűn emlegetett szőke nő, aki a merénylet és cinkosait Marseillebe elkísérte, egy Vondracsek nevű cseh bányász leánya. A Vondracsek család 1923 óta él Franciaország Laon nevű városában. Vondracsek Mária később férjhez ment egy cseh állampolgárhoz, akivel Prágába költözött. Később azonban elvált férjétől és visszatért Franciaországba. A nőnek egyébként nyoma veszett. A rendőrség házkutatást tartott a Vondracsek család Laon-i lakásán és Mária leveleit lefoglalta.

A Matin értesítéseit több más francia lap is megerősíti.

Elkészült a jelentés a Skoda-ügyben

Egy. Negreanu nevű politikus közvetíteni akar a kormány és Skodaék között

Bucuresti, október 22.

Bentoiu, a Skoda-ügyben kiküldött parlamenti vizsgálóbizottság referense befejezte beszámolójának összeállítását és a bizottság elé terjesztendő jegyzőkönyvén az utolsó simításokat végzi. A jelentés csütörtökre végleg elkészül és ekkor a bizottság elé terjeszti azt, amikor is összehívták a vizsgálóbizottságot.

A fővárosban egyébként ma délből az a szenzációs hír terjedt el, hogy a Skoda-panama a jelentések adatain keresztül teljesen elvesztette jelentőségét annál is inkább, mert a kormány a panama fessegetésével nem akarja elmérgesíteni a helyzetet az ellenzéki politikusokkal szemben. Valószínűnek látszik, hogy csak kisebb személyiségeket fognak felelősségre vonni, akik a Skoda szerződések aláírói közt szerepelnek.

Amióta Fiala, a Skoda-művek prágai igazgatója eltávozott Bucurestiből, Prágában igen sűrűn emlegetnek egy Negreanu nevű román politikust, mint akinél igen

nagy szerepe van a Skoda-ügyben és aki jelenleg közvetíteni próbál a kormány és Skodaék között. A bucurestii lapok találgatták, hogy Negreanu neve mögött ki rejtőzik.

Sulyos szerencsétlenség Ácos (Ákos) község állomása közelében

Egy mérnök megsebesült a hajtány előtt elfutó kutya miatt

Oradea, október 22.

Sulyos szerencsétlenség történt tegnap este a Zalău (Zilah) és Carei (Nagykároly) közötti vasúti vonalon. Gheorghiu Mihai vasúti mérnök három munkással együtt hajtányon indult el Zalăuról (Zilahról) Careibe (Nagykárolyba). A hajtányt a mérnök vezette, amikor a hajtány Ácos (Ákos) községállomását elhagyta,

a sín páron egy kutya futott át közvetlenül a hajtány előtt. A mérnök fékez

ni akart, de már késő volt, az első kerekek elgázolták a kutyát és a hajtány kisiklott.

A hajtány a kisiklás következtében lefordult a töltésről és

Gheorghiu Mihai összetört tagokkal eszméletlenül terült el a földön.

A három munkás csak kisebb zúzódásokat szenvedett. A sulyosan sérült embert az első vonattal Oradeára hozták és a közközházban vették ápolás alá. Állapota súlyos.

Az 1934 évi 4¹/₂%-os „országfejlesztési kölcsön” kibocsájtási prospektusa

(Kivonat).

1. Nyilvános aláírás után lej 1000 névértékű kötvények bocsájtatnak ki kötvényenként 880 lejes árában.

A lejegyzt kötvények egyszerre, az aláírással egyidejűleg fizetendőek ki 1934. november 5—30 között.

2. A befizetendő összeg egy része az állam által kibocsájtott régi járadékpapirokkal is kiegyenlíthető az aláírási íven feltüntetett kurzuson. A járadékpapirokkal történő fizetés a jegyzés névértékének 20%-át nem haladhatja meg.

3. Az 1000 lejes kötvény évi 4 és fél százalékos kamatot hajt, amelynek fele június 1-én, fele decemberben kerül kifizetésre, az első kifizetés 1935. június 1-én történik.

4. A kötvényeket 40 év alatt, évenként négyeszeri sorshuzás után váltják vissza: február 1-én és május 1-én, június 1-én törlesztendő kötvényekkel, augusztus 1-én és november 1-én pedig a következő, december 1-én törlesztendő kötvényeket sorosolják ki. Az első sorshuzás 1935. évi február 1-én történik.

5. A lejegyzt kölcsöntőke minden teljes egy milliárdjából nagy prémiumokkal visszaváltatnak az első évben:

1 kötvényt 3.000.000 lejjel azaz 3 000 000 lej	
2 „ „ 1.000.000 „ „ 2 000 000 „	
4 „ „ 500.000 „ „ 2 000 000 „	
4 „ „ 250.000 „ „ 1.000.000 „	
46 „ „ 100 000 „ „ 4 600 000 „	
57 kötvényt összesen	12 600 000 lej

prémiummal váltanak vissza.

A következő években visszaváltandó kötvények száma 100.000 lejenként egy kötvénnyel csökken évenként.

6. A fennmaradó kötvényeket minden évben a névértéken felül 200 lejes jutalékkal váltják vissza és pedig:

az 1.000 lejes címleteket 1.200 lejért	
a 2.000 „ „ 2.400 „	
az 5.000 „ „ 6 000 „	
a 10.000 „ „ 12 000 „	
a 20.000 „ „ 24.000 „	

váltják vissza.

7. A kamatokat és amortizációkat stabilizált lejben fizeti ki az állam, a lej 10 milligramm 0.900 finomságú arany értékeinek felel meg.

8. Az esedékesség vált szelvényeket valamint a kisorsolt kötvényeket készpénz gyanánt fogadják el az összes közpénztárak.

9. A kölcsön egész ideje alatt sem a kamatok összegéből, sem a kötvények visszaváltási értékéből nem vonnak le semmit, tehát ezek az összegek mindenféle adó és illetékek alól mentesek.

A kötvények mentesek továbbá az örökösödési, ajándékozási és házassági szerződések adói, illetve illetékei alól.

10. A kötvények lombardirozhatók és azokat garanciául és óvadéku elfogadják.

11. Jegyzések eszközölhetők az alábbi jegyzési helyeken: Nemzeti Bank és összes fiókjai Postatakarékpénztár, az össze, postahivatalok, valamennyi közpénztár és a megfelelő időben megállapított pénzügyintézetek.

Jegyzet: Részletes felvilágosítások a kibocsájtási prospektusban találhatók.

Erdélyi Magyarország

1934. Október 24.

Budapesti házaspár borzalmas halálugrása az ötödik emeletről

Budapest, október 22

A nyomor okozta öngyilkosságok már megszokottá vált sorából is kimagasló borzalmasságával az a mód, ahogyan egy valaha jobb napokat látott budapesti házaspár dobta el magát az életet, akik vasárnap hajnalban

együtt ugrottak le az Erdélyi ucca 10 számú ház ötödik emeletéről és összetört tagokkal, holtan terültek el a közvezetén.

Sonnenfeld János 61 éves leépített magántisztviselő és felesége Rónai Hermina az áldoratok. Sonnenfeld a háború előtt a budapesti Bristol, majd a Park szálloda tisztviselője volt. A háborúban katonai szolgálatot teljesített és leszerelése után visszatért hivatalába, ahol 1931 végéig dolgozott. Ekkor leépítették.

A Bristol szállóban együtt dolgozott Rónai Herminával, akit később feleségül is vett. Az asszony 17 évvel fiatalabb volt nála, de ennek dacára néldás házasságot kötött.

tek, jöllehet második éve egyiknek sem volt semmiféle keresete.

Egyideig olcsó lakást kaptak a Park szállóban, de az alacsony bért sem tudták fizetni. Ez azután annyira elkésesítette őket hogy már

tavaly ősszel is öngyilkosságot kíséreltek meg, ami azonban nem sikerült.

Ezután az Erdélyi ucca 10. számú házba költöztek, ahol egy Kovács Miklós nevű szabónál béreltek ki szobát.

Szombat este még jókedvűen elbeszélgettek lakásadóikkal, akik nem is sejtették, milyen sötét tervekkel foglalkozik a házaspár.

Vasárnap hajnalban négy óra körül pizsamában kimentek az ötödik emeleti erkélyre és miután átöltöztek, megcsóolták egymást, leugrottak a borzalmas mélységbe.

Becsülelevelükben köszönetet mondanak jöte-
vőiknek és kérik, hogy közös sírba temessék őket.

Esküvő a Vatikánban

A pápa maga eskette össze unokaöccsét menyasszonyával

Róma, október 22.

Rendkívül érdekes esküvő folyt le tegnap a — Vatikánban, ahol a pápa unokaöccse Franco Ratti gróf esküdött Angelo Mario Crespivel, Silvio Crespi szenátor volt miniszter és számos parvállalat elnökének leányával.

A vőlegény, aki foglalkozására nézve mérnök, a vatikáni építkezéseket vezette, egy rókavadászaton ismerkedett meg menyasszonyával aki

igen sokáig habozott a boldogító „igen”-
nel, mert attól tartott, hogy Ratti csak pénzért akarja elvenni.

Később azonban a Crespi-vagyon erősen megcsökkent, de az udvarló hűségesen ki-

tartott, amit látva, Angela Maria Crespi is igent mondott.

A házasságkötés

a Vatikán konzisztoriumtermében folyt le, amelyet ez alkalomra kápolnáya alakítottak át. A házassági misét maga a pápa celebrálta.

A házasságkötést ebéd követte, amelyen a meghívottak vettek részt. Minthogy a régi hagyományoknak megfelelően a pápa asztalához senki sem ülhet XI. Pius pápa részére egy emelvényen külön asztalt állítottak fel míg a vendégek félkör alakú asztalnál ültek, hogy mindenki szemben ülhesse a Szentatyával.

Borzalmas szerencsétlenség a london-melbournei repülő- versenyen

Singapore mellett lezuhant az ellenőrző repülőgép, hat utasa szörnyethalt. -- Bucuresti mellett is csaknem szerencsétlenség érte az egyik amerikai versenygépet

London, október 22.

Szombaton indultak Londonból azok a repülőversenyzők, akik a London—Melbournei (Ausztrália) versenyre mentek. A 20 repülőgép után egy hatalmas 5 motoros gép is ment, amely a verseny ellenőreit vitte magával. Dél Ázsiában Singapore mellett a hatalmas öt motoros gép eddig még ismeretlen okok miatt lezuhant. Hat utas szörnyethalt többen súlyosan megsebesültek. Az ellenőrzők felszedésére egy másik hatalmas gép indult utnak Londonból.

Bucuresti, október 22.

Majdnem Bucurestiben is megismétlődött ez a szerencsétlenség tegnap délután. A Pipera repülőállomás volt az egyik élel-
miszer felvevő posztja a versenyzőknek. —
Négy óra felé egy amerikai repülőgép jelent meg a láthatáron, amelynek azonban elromlott a szerkezete, úgy hogy nem tudott se-
hog semleszállni. Kénytelen volt addig a

levegőben keringeni, amíg annyira meg tudta a pilóta javítani a gépezetet, hogy megmeréselte próbálni a leszállást. Nagy nehézségek után sikerült is, de minduntalan a lezuhanás veszélyének voltak kitéve a versenyző pilóták.

Piaci árak Oradeán

Buza 400—415, kukorica 200, napraforgó 200, tökmag 400, rozs 300, árpa 260 és 270, zab 260—270.

Időjárás

Dél nyugati légáramlás, csak kevés felhőzet, éjjel sok helyen ködképződés. A hőmérséklet alig változik.

Gömbös Gyula elutazott Varsóból

A magyar miniszterelnök és Beck lengyel külügyminiszter aláírták a magyar-lengyel kulturális egyezményt

Varsó, október 22.

Gömbös Gyula magyar miniszterelnök vasárnap délelőtt a Varsó mellett rendezett repülőversenyt nézte végig, egy órákor pedig sor került a magyar-lengyel kulturális egyezmény parafálására, amelyet a magyar miniszterelnök és Beck lengyel külügyminiszter, továbbá Jendrzejevics lengyel kultuszminiszter írtak alá. Az ünnepélyes aláírás után Beck villásreggelit adott Gömbös tiszteletére, aki délután az Európa szálló disztermében adott nyilatkozatot a sajtó részére.

Hangoztatta, hogy Lengyelország és Magyarország sorsa sok hasonlóságot mutat. Mindkét ország a nyugati kultúra elővédje volt évszázadokon át és gyakran el-

hagyatva, de egymást mindenkor segítve a szabadság nagy eszméjéért harcoltak. Ez az ősi barátság volt az — folytatta szavait Gömbös — ami most idehozott a lengyel fővárosba és ezt a barátságot akarom fejleszteni és kimélyíteni.

Vasárnap este Matuska Péter varsói magyar követ adott ebédet Gömbös tiszteletére, aki ma reggel elutazott Varsóból. A magyar miniszterelnököt a pályaudvaron ünnepélyesen búcsúztatták és Krakkoig elkísérte Beck helyettese Szembeck Jan is. — Krakóban szintén ünnepélyes fogadtatást készítettek elő Gömbös részére, aki itteni rövid tartózkodása alatt megtekintette a város nevezetességeit majd tovább folytatja útját Budapest felé.

Sulyos visszaélések vádjá miatt

Elbocsájtották állásából Muntean Izidor baia-marei (nagybányai) bányakapitányt

Baia-Mare (Nagybánya), okt. 22.

Nemcsak Baia-Maren (Nagybánya) hanem környékén, sőt az egész megyében óriási szenzációként hatott az a hír, hogy Munteanu Izidor, baia-marei (nagybányai) bányakapitányt különböző visszaélések gyanúja miatt felfüggesztették több évtizede viselt állásától.

Munteanu Izidor ellen Marosán György nyugalmazott városi erdőtanácsos adta be a feljelentést azon a címen, hogy apósától, Petrován János bányatulajdonostól reá hagyott bányarész telekönyvi átírása nem történt meg. Ennek oka pedig az volt, hogy az őt megillető bányarészt apósa állítólag egy Cutian Ioan nevű baia-marei (nagybányai) lakosnak adta el, amiről szóló adásvételi szerződés meg is van a bányakapitányságnál. Marosán feljelentésében kijelenti, hogy ez az adásvételi szerződés hamis. Cutian Ioan neve mögött — tekintve, hogy ilyen nevű

embert sehol nem lehet találni — maga Munteanu rejtezik, aki őt ki akarja fogatni örökségéből.

A feljelentés nyomán Munteanút felfüggesztették, de később szünetelőbe tették az ügyet. Marosán újabb intervenciójára azonban vezérfelügyelő szállt ki a helyszínre és Munteanút menesztették állásából, helyét pedig Ionescu Vasile foglalta el.

Munteanu egyébként más vádak is hangzottak el a vizsgálat során. Így például a magánbányákat akadályozta működésükben, később pedig saját megbízottaival vette bérbe a bányákat. Ugyancsak Munteanu terhére rójják azt is, hogy a francia bányatársaság bányájában történt hármas szernecséltenség kivizsgálásánál nem járt eléggé tárgyilagosan, mert a bánya védőfelszerelése hiányos, ami később újabb szerencsétlenséget idézett elő.

Negyvenöt lopást követelt el Timisoarán két oradeai kisleány

A nyolc és tíz éves gyermekek apjuk parancsára követelték el a lopásokat. — Oradeán 80 lopást követelt el a család

Timisoara, október 22.

A timisoarai rendőrség tegnap elfogta Kardos György oradeai munkanélkülit, aki két kisleányával — az egyik nyolc, a másik tíz éves — nem kevesebb mint

negyvenöt lopást követelt el Timisoarán

Kardos kitanította a kislányokat, hogy kolduljanak és ahol alkalom kínálkozik, emeljenek el minden megmozgathatót. A két gyermek értelmes tanítványnak bizonyult, mert

többek között, egyikük Nedici Pál

vendéglős lakásából 63 ezer lejt lopott el.

A tíz éves kisleány ide is koldulni jött, mikor azonban látta, hogy a lakásban senki nem tartózkodik, kinyitotta a szekrényt és elemelte a nagyösszegű pénzt. A romlott gyermekek azonban ékszerlopásoktól sem riadtak vissza, amelyeket azután édesapjuk értékesített.

Kardos beismerte, hogy timisoarai működése előtt Oradeán mintegy 80 lopást és betörést követelt el. A rendőrség most átirta az oradeai rendőrségnek, amely ebben az ügyben szintén bevezette a nyomozást.

VIZHATLAN
PALMA-OKMA
TARTÓSTALPAT
Saját érdekében!

Salaj (szilágymegyei) hírek

— Felborult a Móra autóbussz. Sacaseni (Érszakácsi) község határában, Október 17-én délután a Sinleulról jövő Móra autóbussz a Sacaseni község határában levő úgynevezett "szerpentin" uton az árokba dőlt. A felborulás okául a kormányserkezetnél történt valamilyen defektust állapítottak meg. Ablakbetörésen és az ijedségen kívül semmi komolyabb baj nem történt. Az utas szállító gépkocsit egy Lőrincz nevezetű sofőr vezette, kinek lélekjelenete és dicséretére való ügyessége mentette meg a helyzetet azáltal, hogy a borulás pillanatában még időben leállította a motort s ezzel az esetleges robbanást megelőzte. Az autóbussz 2 órai késéssel folytatta útját.

— Veszettkutyá Tasnádon (Tasnád). Október 14-én éjjel 2 órákor Kudris János tasnádi lakos Sacaseni községből jövet Tasnádon a Cservölgy uccán egy gyönyörű viselkedő kutyá megmarapta. Miután a kutyát nem tudták elfogni Kudris Jánost elvitték a cluj Pasteur-intézetbe.

NAPSZAMOS KÖNYVEK 1. kötet. 2. kiadás. Beosztással készültek és kaphatók Pásztor Ede papíráruházában. Oradea.

RADIOMŰSOR

KEDD

Bucuersti: 13: Vizálás és gramofonlemez. 13.45: Előadások hírei, tőzsdei jelentés, könnyű gramofonlemez. 14.15: Beszélőújság. 14.40: Könnyű lemez. 15.20: Mocoiz-enekar. 18: Lemezek 19: Időjelzés, időjárás, beszélőújság 19.15: Lemezek. 20: Rádióegyetem, felolvasás. 20.20: Híres négyesek lemezei. 21: A rádiózenekar szimfonikus hangversenye.

Budapest: 7.45: A torna. Utána: Hanglemez. 10.45: Hírek 11: Felolvasás. 11.40: Felolvasás 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangzó Időjárásjelentés — 13.05: A m. kir. honvédegyalozred zenekara. 12.30: Hírek 14.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: Bertha István szalonzenekara. 15.40: Hírek, élelmi szerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 17: Asszonyok tanácsadója. 17.45: Pontos időjárásjelentés, hírek. 18: Nyelvtelhetség és nyelvtanulás. Vajthó László dr előadása. 18.30: Koréth Endre énekel, zongorakísérettel. 19: Közvetítés és sétatangverseny a Székesfővárosi Képtárból a Károlyi-palotából. 21: N. Tasnád Ilona és Odry Árpád részleteket adnak elő Shakespeare műveiből 21.50: Eduardo Bianco argentinai tangózenekara. 22.40: Hírek, időjárásjelentés, ügétőversenyeredmények 23: Waldbauer—Kerpely vonósnégyes. 24: Horváth Lóránd dr. angolnyelvű előadása. 21.15: Bura Sándor és cigányzenekara.

3. oldal

Erdélyi Magyarország

1934. okt. 24

Az örök tűz

Fantasztikus regény 32

Az amerikai vidáman válaszol, mintha valami nagyszerű tréfáról volna szó:
— Hát akkor valakinek rossz a szeme közülünk...
Nekem?... Vagy talán ennek a szarvas egyéniségnek?
Fejmozdulattal mutat a szobor felé. Faik ijedten keresztet vet. Robin tovább fűzi a tréfát:
— Vagy talán Balduce tanár urnak? Mit szól hozzá mesterem?...
Könyökével surolja a tudós, aki mozdatlanul, elképedve áll a díorittal a kezében. A tudós megrázkódik:
— Bocsánatot kérek... Szórakozott vagyok... Elgondolkoztam...
Zavart hallgatás a műteremben. Marc szótlanul áll a vendégei között, örül a leány jelenlétének, mégis megkönnyebbülést érez, amikor az megszólal:
— Nagypám, mennünk kell. Nem illik hogy tovább zavarjuk Fonteney urat.
Balduce is, Macpherson is élénken helyeselnek. Marc zavarában nem tudja őket tartóztatni. Gilberte oldalán haladva kikísér a vendégeket. A leány megcsodálja a termékeny kertet, mire Marc megtalálja a hangját:
— Ez meglepetés kisasszony. Azeelőtt nem termelt itt semmi, csak puszpáng meg gyermekláncfű. De ebben az évben nagyszerűen meg erem minden, amit csak beültettünk... Ugyanigy van az egész vidéken.
A tengerszintű szemek felvillannak. Ketten előremennek és ahogy a kiárat sziklaépítményéhez érnek, amely folyószerű zárt teret alkot és kitűnő asztikája van, Marc tisztán maeghallja a két mondatot, amit a két hátramaradt férfi mond egymásnak. Balduce így szól:
— Semmi kétség ez a négyes erősség a Rossi-Foré-léle beosztás szerint.
— Bizonyára... Whanottee nem fogadott szót. Meg fogom büntetni, legyen egészen nyugodt — válaszolt Robin Macpherson.
Gilberte meghallotta, e vörösödik, lopva ránéz a kísérlőjére, aztán találomra sebesen kezd beszélni:
— Nagyon festői ez a bejárat... Gyönyörű a háza... nekem nagyon tetszik... nagyszerű fekvése van... Milyen nagyszerűen lehet itt dolgozni... Micsoda kilátás... a tenger, a sziklák... De mit jelent a ház neve: Ker-ar-Vir?
Marc észreveszi, hogy a leány csak azért beszél, hogy beszéljen, mintha e akarná terelni a figyelmet valamiről. Udvariasan válaszol:
— Sziklafokot és házat jelent egyben.
— Ah, ugy... nagyon érdekes...
Gilberte hangja elalkul, az érdeklődés lecsökken. Már elhagyták a sziklaolyósót, a hangok már nem halatszanak hátulról. Az autó a bejárat előtt áll. Balduce és Macpherson szótlanul jönnek mögöttük, utóléri őket, nyugodt közömbös mindketőjük arca.
Udvarias bucsuzás, barátságos kézfogások. Marc megkérdi, némi célzatos sággal:
— Es ön, Macpherson, dolgozik az elhagyatott szigeten?
Az amerikai nevet:
— Semmit. Pihenek...
Fonteney állhatatoskodik:
— Hogyan? Gilberte kisasszony szobrát sem készítette el? Az imént beszélt róla.
Robin válaszol:
— Most fogok csak hozzá... néhány nap múlva.
— Meg fogom önt látogatni... megnézem a szobrot...
— Várjunk csak... Ön nagyon is szigorú műérto. Csak akkor fogom megmutatni ha már messzire tartok vele...
(Folyt. köv.)

Katolikus asszonyok véres tüntetése Mexicóban

Sortüzet adtak a rendőrök a tüntelő asszonyokra, akik közáporral feleltek

Mexikó-City, október 22.
Mexikóban tegnap véres kimeneteli asszonytüntetés folyt le. Mintegy ezer asszony gyülekezett a hemzeti palota előtt.
Az asszonyssereg tüntetett az ellen, hogy az iskolákban a vallástani órákat eltörölték és a mexikói iskolák a kormány utasítására az ugynevezett szocialista iskolai oktatásra tértek át. A tüntetést a hatóság nem engedélyezte és ezért a rendőrök szét akarták oszlatni az asszonyokat.
A rendőrség minden figyelmeztetés nélkül karddal esett neki a tömegnek és könnyfakasztó bombákat is használt

tak azok közül még a tüntetők teeskendőt is igénybe vették a tüntetés szétkergetésére.
A rendőrök számos riasztólővést is leadtak. Még így sem sikerült a fanatikus asszonyssereget eltávolítani a nemzeti palota elől, mert az asszonyok újból és újból gyülekezni kezdtek.
A tüntető nők végül közáporral kezdtek a rendőrökre és többeket közülük megsebesítettek.
Az asszonyok közül szintén sokan megsebesültek. A rendőrség számos tüntető nőt letartóztatott.

Érdekes tervek a rendőrség átszervezésével kapcsolatban

Vizsgálóbírókat és csendőrtiszteket osztanak be a rendőrség mellé

Bucarest október 22.
A rendőrség és az állambiztonsági hivatal gyökeres átszervezésével kapcsolatosan érdekes újításokat vezetnek be. Így mindkét intézmény kebeléből küszöbök az azon elemeket akik nem bírnak megfelelő képzettséggel és nem állnak hivatásuk maslatán.
A bírói testület vizsgálóbírói karába]

fognak főbiztként vizsgálóbírókat a rendőrhatalóságok élére delegálni, valamint különleges kiképzésben részesülő csendőrtiszteket vezényelnék a rendőrséghez és az állambiztonsági hivatalhoz.
A változásokat külföldi szakértők segítségével viszik keresztül és azokat legfelsőbb közirattal szögezik le.

Postán küldött dinamittal röpitette levegőbe haragosát

A borzalmas tartalmu csomag darabokra tépte a címzettet és feleségét

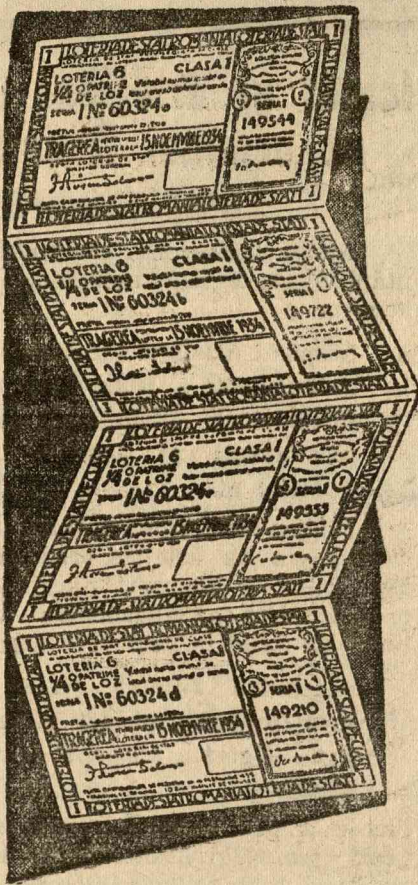
Varsó, október 22.
Borzalmas módon állt bosszút egy elektrotechnikus haragosán. Tobisz Sofowic községbeli lakos már régebb idő óta rossz viszonyban élt Pachek elektrotechnikussal. Tobisz tegnap délelőtt egy postacsomagot kapott Alig fogott azonban a csomag kibontásához, az abban elhelyezett

másfél kilogramm dinamit felrobbant és darabokra tépte Tobiszt és a közelben tartózkodó feleségét.
A szörnyű robbanás zajára berohantak a szomszédok, de segíteni már nem tudtak Pacheket azonnal letartóztatták, aki egykedvűen vallotta be szörnyű tettét és elmondta, hogy így akart megszabadulni haragosától.

Francia-német barátkozás

A belgrád nagy temetés egyik feltűnő mozzanata volt Göring porosz minisztere nők (balról) és Petain francia tábornok (jobbról) hosszabb beszélgetése. A találkozásnak messzemenő jelentőséget tulajdonítanak politikai körökben.

Ha az egész sorsjegy mellékelt rajza
figyelmesen megvizsgálja,

könnyen megérti az Állami Sorsjáték

ÚJ HUZÁSI TERVÉT

amely mindenki csodálatát kivita ki!

Az egész sorsjegy négy negyedre van osztva. A törzssorsjegy minden negyedére egy-egy melléksorsjegyet ragasztanak. A 4 melléksorsjegy mindegyikének más és más a száma. A törzssorsjeggyel részt vesz az Állami Osztálysorsjáték húzásain. A melléksorsjegyek az osztatlan nyeremények húzásain vesznek részt. A húzások és a nyeremények teljesen különállóak.

Tehát az egész sorsjegy tulajdonosa minden hónapban 5 számmal játszik.

5 eséllyel, hogy milliomos lehessen. Az osztálysorsjáték egy számát bírja és a melléksorsjáték 4 számát. Az egész sorsjáték tartama alatt a sorsjegy tulajdonosának 17 esélye van, hogy milliomos lehessen.

Az Állami Sorsjáték új terve zseniális módon növelte a nyeresi esélyeket, ugyanakkor azonban mérsékelte a sorsjegyek árait.

Hogy megszabaduljon az anyagi gondoktól, hogy megvalósíthassa álmait, játsszon az Állami Sorsjátékon. Siessen a szerencse elébe, vásároljon még ma sorsjegyet.

Minden 200 leivel nyerhet egy milliót!

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

*fix húzási nappal
minden hónap 15-én*

ELSŐ HUZÁS
NOVEMBER 15-én

A húzás közeledik!

Vásároljon szerencsesorsjegyet a

Banca Ilescu S. A. Cluj-nál

Oradeai fiók: Bulevardul Regele Ferdinand 11.

Révész Ernő főelárusító
Târgu-Mureș

Pontos szétküldés! Messzemenő diszkrétció!

Vitriolos bosszu egy sálaj- (szilágy)-megyei községben

**Két leánytestvér vitriollal öntött szembe egy gazdálkodót.
Az áldozat haldoklik, támadóit letartóztatták**

Megrendítő és borzalmas bűntény foglalkoztatja aszaj (szilágy megyei) Dobra község lakóit. Vasárnap, október 14-én este bosszúból vitriollal öntöttek szembe Eszenyi István gazdálkodót, aki borzalmas égési sebeket kapott s már napok óta haldoklik.

Aki ismeri Dobra községet és annak heves és hamar felingerlő lakosságát az előtt nem meglepő, hogy a haragosok egymás vérén keresztül keresik meg igazságukat s vezetnek le indulataikat. Ezeknek a kileneknek rendszerint gazdasági okai vannak. A föld, amely az idők folyamán gazdát cserél, oka rendszerint annak a későbbi halálos haragnak, amely nem ritka esetben generációról-generációra száll. Családok állnak ösödőtől fogva ellenséges viszonyban egymással s talán a viszálykodó felek a harag és gyűlölet okát nem is ismerik, de a szülők, vagy elődök évtizedes harca beléjük idegződött, átvették és folytatják.

Ösi átok ez Dobra község felett s számos család tragédiája bontakozott már ki egy-egy verekedés vagy késelési ügyből az illetékes bíróságok előtt.

Jelen eset is bosszu műve. Kató Sándor családja gyűlölt haragban állott Eszenyi

Istvánnal, aki valamilyen földvásárlásból kifolyólag hívta ki maga ellen a Kató család ellenszenvét. Ez a gyűlölet azonban kivételesen képezett a többiekétől. Ugyanis a harag titkolt volt, de annál veszedelemesebb. Ugy látzik a Kató család két lánytagja a földvásárlási differenciáját Eszenyi Istvánnal nem tudta elviselni Ravasz és embertelen bosszúhoz folyamodtak. A mit sem sejtő Eszenyi Istvánt az elmúlt vasárnap este vendégszerető szöval meghívták magukhoz, hogy nézze meg az istállóban a tehenüket.

Eszenyi el is ment s mikor az istálló ajtajához ért éppen midőn egy öblös hangú "jó estét" el köszöntötte Katókat abban a pillanatban vitriollal öntöttek szembe, úgy hogy a maró folyadék egy része a nyitott száján keresztül torkát is érte és teljesen összeesette.

A megtámadott szerencsétlen ember mindkét szemét azonnal elvesztette, arcát, fejborát lemarta az erős kényszer, állapota oly súlyos, hogy napok óta haldoklik.

A vitriolos merénylet Kató Sándor két lánya Rózi és Vera voltak, a csendőrnagy azonnal letartóztatta a Zala-i ügyészségre re kisérték őket.

Borzalmas vasúti karambol Francia- országban

Páris, október 22.

Borzalmas karambol történt tegnap délután a Bordeaux—Páris-i vonalon. Egy személyvonat, amely teljes sebességgel haladt Bordeaux felé, valamivel az állomás előtt összeütközött egy teherautóval. Az autó a szörnyű karambol következtében porrá zúzódva zuhant le a magas töltésről, három utas szörnyet halt.

A nagyerejű összeütközés azonban igen erősen megrongálta a vonat mozdonyát is. A mozdonyvezető és két fűtő igen súlyosan megsebzült. Életbenmaradásukhoz kevés a remény. A vizsgálat megindult annak megállapítására, hogy a borzalmas szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

Dr. Ante Pavelic

A horvát terroristák egyik vezetője, akit a francia hatóságok megkeresésére Torinóban elfogtak. Azzal gyanúsítják, hogy a királygyilkosságban része van.

Kérje a bizományostól következő regényeket:

6x8 (A csempészek világából.)
Egy amerikai detektív bravúrjai.
A szent álarc.
A legnagyobb győzelem.
Bűnös szerelem.
A hóhér kötele.

Egy regény ára olvasóink részére 3 lei. — Mig a készlet tart.

Kérje mindenütt a GOLF borotva-pengét!

az acélipar legteljesebb alkotása
és öröme lesz a borotválkozásban.
Vezérképviselő: Friedman Armin, Oradea.
Promenad Eminescu 16.

Sport

— Marghitai Viktoria—Telegdi S. C. II. osztályu bajnoki 3:0. Szép mérkőzés amit a nagyobb technikájú margitai csapat megérdemelten nyert el. A margitai Viktoria ezzel a mérkőzéssel biztosan nyeri a körzeti bajnokságot. Az 5 mérkőzésből eddig a Viktoria 4-et nyert meg és 8 ponttal halad az élen.

— Makkabea—Testvériség 2:0. A Makkabea meg érdemeitlen győzött a durván játszó Testvériség ellen. A gólokat Schwartz és Fülöp II. rúgták. A Testvériség szimpatikus együttesének nem válik dicséretére az a játék mód, amit a mérkőzésen használt. Egy munkáseggyüttesnek nem gólokra kell törekedni, hanem szép fair játékra.

5 oldal

Erdélyi Magyarok

Oktober 24

Carol király hazaérkezett Belgrádból

„Felség, az országban nyugalom és béke van“ -- e szavakkal fogadta Tatarescu miniszterelnök az uralkodót.

Elfogadta a minisztertanács az új import-rendszert

Szombat este a kormány tagjai — csak a miniszterek — különvonattal Sinaiába utaztak, hogy fogadják a Belgrádból visszatérő Carol királyt. A különvonaton minisztertanácsot tartottak, amelyen aláírták a kontingentálást helyettesítő új külkereskedelmi rendszerre vonatkozó naplót, amit Manolescu Strunga Iparügyi és Slavescu pénzügyminiszter dolgoztak ki. A minisztertanácsi napló értelmében

a kontingentálási szolgálat megszűnik és ehelyett november 15-től kezdve export-felügyeleti fórum fog működni.

Ennek a bizottságnak a tagjai lesznek:

a Banca Nationala egy delegátusa, a kereskedő és iparkamarák egy-egy delegátusa Constantiniu, vámigazgató Dumitrescu miniszteriumi igazgató, Marian, a nemzeti export-intézet igazgatója, Polisu miniszteriumi igazgató.

A minisztertanács tudomásul vette, — hogy a jövő hét végén Bucurestibe érkeznek a cseh és a jugoszláv Nemzeti Bank

kormányzói, akik Grigore Dumitrescuval, a Banca Nationala kormányzójával fognak tárgyalásokat folytatni.

A miniszterek este 8 óra előtt néhány perccel szállottak ki a különvonatból. Nyolc órakor befutott a királyi vonat. Carol király civilruhában szállott ki.

Tatarescu miniszterelnök meghajolt az uralkodó előtt és jelentette:

— Felség, az országban béke és nyugalom van.

A király kezét fogott Tatarescuval és többi miniszterrel, ezután Grigorescu adiutáns felé fordulva, megkérdezte hol van Mihály vajda.

Az adiutáns jelentette hogy a trónörökös könnyebb hűlése miatt nem hagyhatja el a kastélyt.

A király ezután a Foisor-kastélyba ment, a miniszterek pedig visszatértek a fővárosba.

Titulescu külügyminiszter Jimbolian kerületi viszályt rendezett Bucurestibe.

tizenegy elbocsájtott alkalmazott közigazgatási perét visszautasította. A visszautasításnak az volt az indoka hogy a köztisztviselők statumának 31-ik paragrafusa világosan kimondja, hogy a tisztviselőknél bírnok kell az állam nyelvét. A vasutasok képviselője a semmitőszékhez felebbezést jelentett be.

Ismét új árlejtést írnak ki az oradeai Rimanóczy komplexumra

Annyi huzavona, ellentmondó hirdás után végre tegnap nyilvánosságra került, hogy a

központi árlejtési bizottság mégis megsemmisítette a Rimanóczy komplexum árlejtésének eredményét és 10 napos terminussal új árlejtés megtartását rendelte el.

A belügyminiszterium — mint megírtuk — továbbhagyta az árlejtés eredményét, a másik fórum: a központi árlejtési bizottság azonban arra az álláspontra helyezkedett, hogy az árlejtés nem volt szabályos, mert

a feltételi füzetet (caiet de sarcini) nem terjesztették fel előzetes jóváhagyás végett a központi árlejtési bizottsághoz,

illetve a pénzügyminiszterium mellett működő gazdasági bizottsághoz, annak ellenére, hogy több milliós értékről és 15 éves bérletről van szó.

Az interimárbizottság legközelebbi ülésén döntenek az új árlejtés kiírása felől.

Az Erdélyi Magyarság 1935 évi

100 oldalas képes kalendárium

december hó közepén fog megjelenni. Gazdag tartalom, közhasznú tudnivalók az év története képekben.

**Minden állandó olvasónk
ajándékba kapja!**

APRO HIRDETÉSEK

Jó keresettel keresünk újságarust Gires Tarian (Gyires és K. Tarian) továbbá Pai, Cetariu, Uilac (Pályi, Csatar, Ujlak), külön Salard (Salárd) és környéke részére jelentkezni a kiadóhivatalban.

Falcoló leányt felvesszünk. Cim a kiadóban.

Keresek jobb megjelenésű nőt, ki szerény háztartásom vezetne vidéken, hol minden munkát végez. Ajánlatot nyugodt Otthon jeligére a kiadóba. 1825

Újságarusításra fiukat és munkanélkülieket felvesszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalba. Piata Viteazul Mihai (v Nagypiac-tér) 4.

Mindenest felveszek november elsejére Piata Creanga (Balassa-tér) 5. 1808

Eladó 3 hónapja vásárolt teljesen új modern ebédlő Cim a kiadóban. 1647

Eladó hálószoba elsőrendű kivitelben teljesen jó karban, továbbá fehér rézagy sodrony betéttel, összecsukható vaságy, fehér eőszoba fal, gyermek fürdőkád, konyhaberendezés stb. str. Averescu 11

Makulatura újságpapír kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruházában, Oradea, Piata Mihai Viteazul 4.

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA

Vaiszlovich Emil ügye a bucarestii felső hadbíró- ság előtt

Holnap tárgyalják a fővárosban a Park szálló tulajdonosának zászlóafférját

Ismeretes, hogy Veiszlovich Emil nem kerülhetett szabadlábra 18-án, annak ellenére, hogy egy hónapot kitöltött, mivel felebbezett és így nem büntetése kitöltésének, hanem vizsgálati fogságának számított az egy hónap.

A bucarestii felső hadbíróság, holnap-

ra, 24-re tűzte ki a felebbezés tárgyalását.

Ha a felső hadbíróság a felebbezésnek helyt ad és új tárgyalást rendel el, Veiszlovich Emil szabadlábra kerül. Ha azonban a felebbezést elutasítják, úgy Veiszlovich Emil — megkezdheti a büntetése kitöltését.

Novemberben

Oradeára várják a miniszterelnököket

Bancila P. Joan prefektus, aki néhány napot a fővárosban töltött, hazaérkezett és a következőket mondotta:

— A kisebbségi tisztviselők nyelvvizsgájának eredményét átadtam a belügyminiszternek. Intézkedés még nem történt, a minisztertanács egységesen fogja rendezni a kisebbségi tisztviselők ügyét.

A prefektus ezután elmondotta, hogy a vonathan alkalma volt Tatarescu miniszterelnökkel tárgyalni, aki behatóan érdeklődött a bihormegyei problémák iránt.

Tatarescu miniszterelnök egyébként

november 11-én Oradeára jön a görög keleti templom 150 éves jubileumára és a renovált székesegyház felavatására.

Az ünnepségre meghívták az uralkodót, aki azonban a gyász miatt valószínűleg nem jön.

— A kormány helyzete teljesen szilárd — mondta még a prefektus — Legékeőbb bizonyítéka ennek az, hogy az uralkodó távolléte alatt a királyi jogok gyakorlását Tatarescu ruházta. A párt belső ellentéteiről szóló híreket is megcáfolta a miniszterelnök.

Elutasította a tábla a nyelvvizsgán el- bukott tizenegy satu-marei vasutas kontenciós keresetét

Oradea, október 22.
Hétfőn délelőtt tárgyalta az oradeai ítélőtábla tizenegy satmari magyar vasutas perét, akiket a CFR 1931-ben nyelvnemtudás miatt azonnal és minden végkielégítés nélkül elbocsájtott szolgálatából.

Az elbocsájtott vasutasok névszerint: Mészáros András, Fehér Vilmos, Peleskey

Sándor, Fülöp Bertalan, Darabos János, Kiendre, Szücs Vilmos, Szabó Gáspár, Pataki István, Dobos Antal és Leits György.

Az elbocsájtott vasuti alkalmazottak dr Südy Tibor satmari ügyvéd útján közigazgatási pert indítottak a CFR ellen, de 1931 óta ügyük csak most került tárgyalás alá. A tábla egyöntetű döntése folytán mind a